

Rakennerahastot paikallisen kehittämisen näkökulmasta

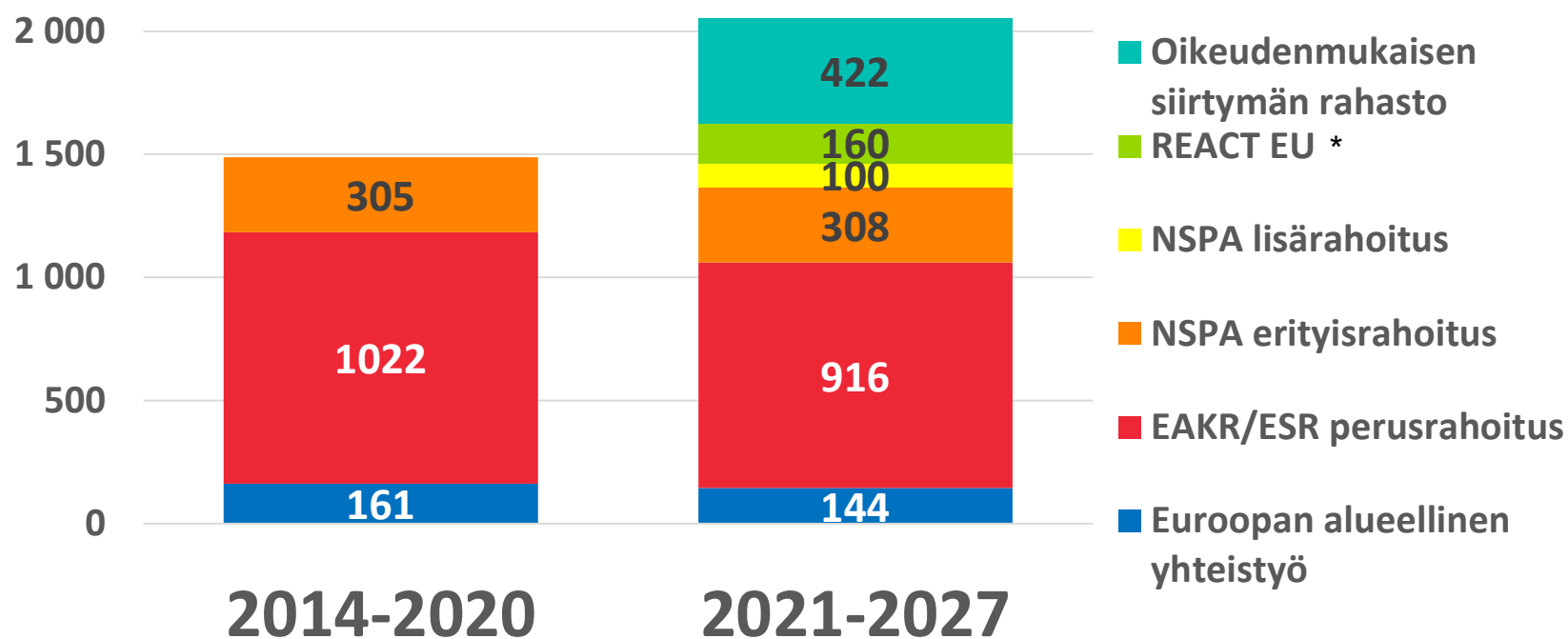
Leader-työn ajankohtaispäivä 12.5.2021

Harri Ahlgren, TEM



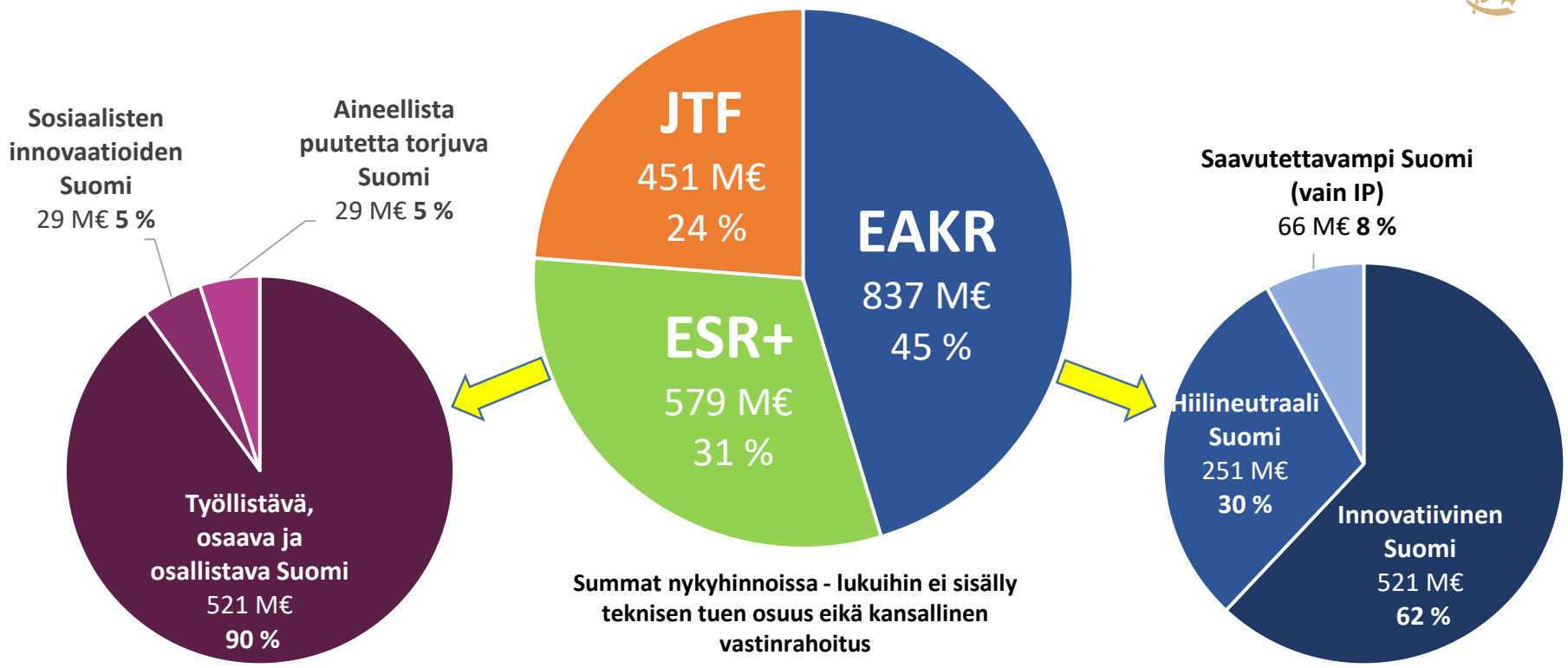
Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Alue- ja rakennepolitiikan EU-saannot 2021-2027 vs. 2014-2020*, miljoonaa euroa (v. 2018 hinnat)



*) REACT EU on lisärahoitusta 2014-2020 rakennerahasto-ohjelmaan

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 –ohjelman rakenne ja EU-rahoitus



Osaava ja uudistuva Suomi -ohjelma 2021-2027*



EAKR			ESR			JTF
INNOVATIIVINEN SUOMI	HIILINEUTRAALI SUOMI	SAAVUTETTAVAMPI SUOMI	TYÖLLISTÄVÄ, OSAAVA JA OSALLISTAVA SUOMI	SOSIAALISTEN INNOVAATIOIDEN SUOMI	AINEELLISTA PUUTETTA TORJUVA SUOMI	OIKEUDENMUKAISEN SIIRTYMÄN SUOMI
TKI	Energiatehokkuus ja päästövähennykset	Tieliikenne	Työllisyys	Sosiaaliset innovaatiot (nuoret)	Ruoka-apu	Liiketoiminta ja työpaikat
Digitalisaatio	Ilmastonmuutos		Osaaminen			T&I-investoinnit ja uudet ratkaisut
Pk-yritykset	Kiertotalous		Yhdenvertaisuus ja osallisuus			Turvetuotantoalueiden kunnostus ja muuttaminen
837 MEUR			579 MEUR			451 MEUR

* Alustava suunnitelma, ennakoidut allokaatiot käyvin hinnoin (sisältäen vain EU-rahoitusosuuden)

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

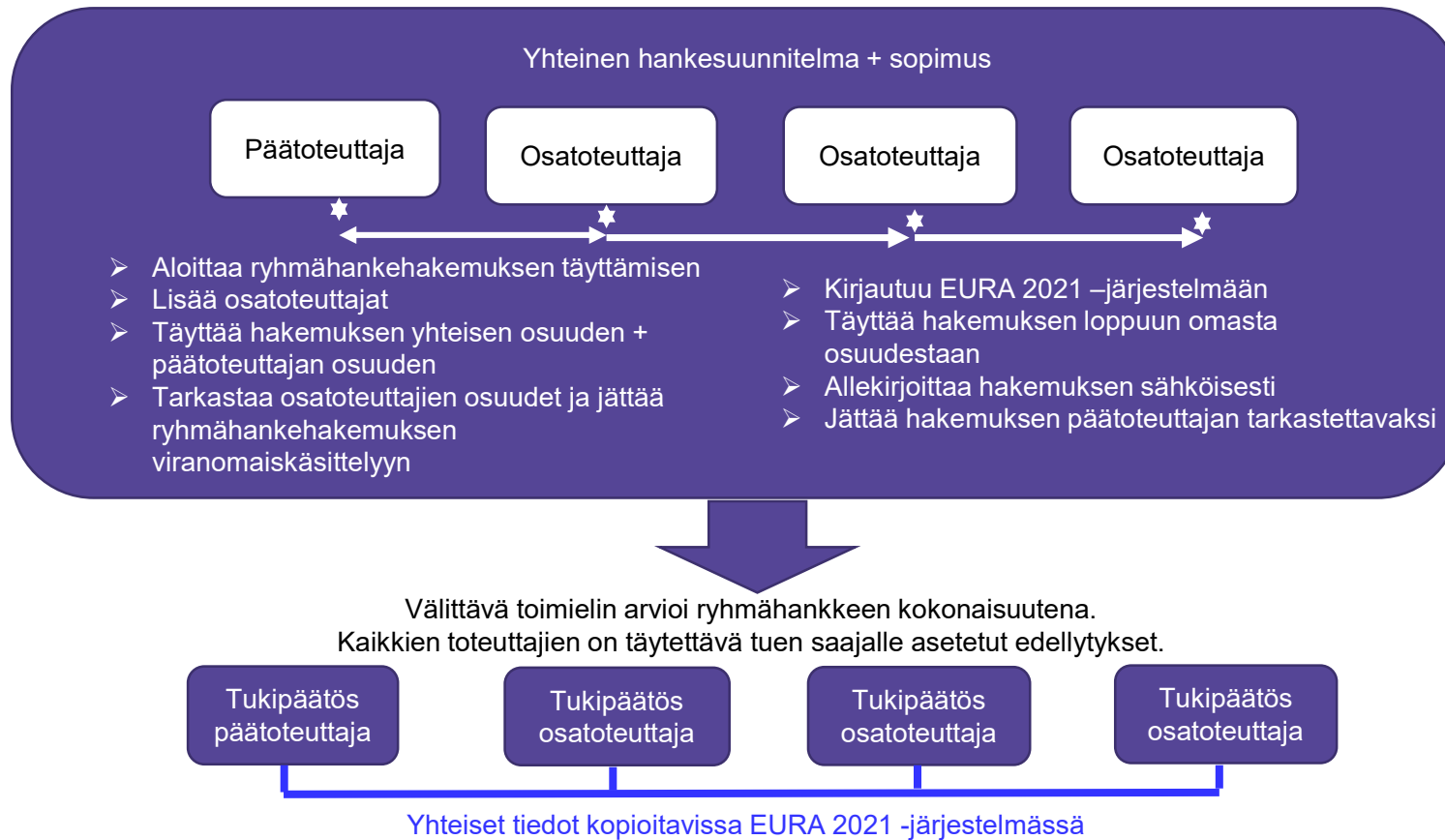


- Leader-ryhmät voivat olla hakijoina kaikissa ohjelman erityistavoitteissa
- ESR+:n erityistavoitteessa ”Yhdenvertaiseen osallisuuteen” todetaan ohjelma-asiakirjassa näin:

”On tarpeen kehittää kansalaistoimijalähtöisiä ja muita toimintamalleja. Tavoitteena on lisätä alueiden yhteisöllistä hyvinvointia toimilla, jotka tähtäävät yksinäisyyden vähentämiseen ja yhdessä tekemiseen. On tarpeen kehittää helposti saavutettavia, monipuolisia, arkiympäristöihin tuotavia palveluita erityisesti yhteiskunnallisen ja kulttuurisen asemansa tai muun haavoittuvuuden vuoksi vaikeassa asemassa oleville ihmisille, joita on muutoin vaikea tavoittaa.”

- Yhtenä pääasiallisena sisältönä ko. erityistavoitteessa on todettu:
”kehitetään kansalaistoimijalähtöistä toimintaa ja yhteisöllisiä palveluita sekä edistetään vähemmistö- ja erityisryhmien osallistumista päätöksentekoon ja palveluiden suunnitteluun”

Ryhmähankkeet (1)



Ryhmähankkeet (2)



- Osahankkeissa keskenään erilaiset kustannusmallit mahdollisia
 - **tarkoituksenmukaisuus harkittava aina tapauskohtaisesti**
 - esimerkkejä:
 - jossain osahankkeessa ostopalveluiden osuus $\geq 30\%$ palkkakustannuksista $\Rightarrow 7\%$ flat rate (tukikelpoisuusasetusluonnos 10 ja 12 §)
 - jokin osahankkeista on perusteltua toteuttaa kertakorvauksena
 - **palkkakustannusmallien osalta vähintään vahva suositus yhdenmukaiselle mallille**
- Päätoteuttaja ja kukin osatoteuttaja laativat omat maksatushakemuksensa \Rightarrow päätoteuttajan kautta viranomaiskäsitteilyyn
- Erilliset päätökset tuen maksamisesta \Rightarrow maksu suoraan kullekin tuen saajalle
- Valtionavustuslain 27 §:ssä tarkoitettua taloudellista yhteisvastuullisuutta ei sovelleta ryhmähankkeeseen \Rightarrow tukee myös pienten toimijoiden osallistumismahdollisuuksia
- Rahoituslakiesityksen 40 §:n mukaan ryhmähankkeessa kukin tuen saaja vastaa 32–34 §:ssä tarkoitettua tuen takaisin maksamisesta vain oman hankkeensa osalta

Pienten ja vähävaraisempien toimijoiden osallistumisen tukeminen



- Rahoituslakiesityksen 18 §:ssä tarkoitettua omarahoituksen vaatimuksesta mahdollisuus poiketa erityisestä syystä.
 - ...erityisenä syynä voitaisiin rahoittavan viranomaisen harkinnan mukaan pitää myös sitä, että tuen hakija on pieni toimija, esimerkiksi järjestö tai yhdistys, joka ei toteuta euromääräiseltä arvoltaan merkittävää ja vaikutuksiltaan laajaa hanketta.
- Ennakko mahdollinen
- Yksinkertaistetut kustannusmallit, kuten
 - 40 % flat rate
 - kertakorvaus
 - vakioidut kertakorvaukset (v. 2022 =>)

Kansalaistoimijalähtöinen kaupunkikehittäminen 2014-2020



- Runsaat 10 Leader-ryhmän toteuttamaa rr-hanketta, toteuttajina mm:
 - Kehittämisyhdistys Sepra ry
 - Joensuun seudun LEADER-yhdistys ry (korona-hanke)
 - Oulujärvi LEADER ry
 - Karhuseutu ry
 - Etelä-Karjalan Kärki-Leader ry
 - Leader Tunturi-Lappi ry
 - Kehittämisyhdistys Sepra ry
 - Outokaira tuottamhan ry (korona-hanke)
 - Pohjois-Kymen Kasvu ry
 - Keski-Karjalan Jetina ry
 - Piällysmies ry
- [rakennerahastojen tietopalvelussa](#) on valitsemalla ”tarkennettu haku/sisällöllisiä luokitteluja” saatavissa listaus ohjelmakaudella 2014-2020 toteutetuista [kansalaistoimijalähtöiseen kaupunkikehittämiseen](#) liittyvistä hankkeista
- Toukokuun alkuun mennessä tällaisia hankkeita oli 118 kpl, joista 91 ESR-hankkeita ja 27 EAKR-hankkeita – varattu julkinen kokonaisrahoitus n. 30 milj. euroa
- Toteuttajina mm. urheiluseurat, Martat, muut yhdistykset ja säätiöt



Kiitos!

Kysymyksiä keskusteluun:



1. Kokemuksia rakennerahasto-rahoituksesta kaudella 2014-2020?
2. Miltä rakennerahastojen uusi kausi näyttää Leader-toiminnan näkökulmasta? Toiveita toimeenpanoon?
3. Mitkä ovat oman Leader-ryhmän tavoitteet rakennerahasto-rahoituksen suhteen tulevalla kaudella?